

CO₂-voetafdruk 2023

1 januari 2023 t/m 31 december 2023

Zaaknummer	2024-00000766
Omschrijving	CO ₂ uitstoot gemeentelijke organisatie Gouda 2023
Status	Definitief
Datum	28-10-2024
Opdrachtgever	Debbie Brenkman
Opgesteld door	Nina Listing, Thomas Gruben, Marc Koene

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1 Samenvatting	3
2 Inleiding	3
3 Methodologie	3
3.1 Verbruik gemeentelijk vastgoed	4
3.2 Woon-werkverkeer en zakelijk verkeer	4
3.3 Hoe compenseert Gouda haar elektra en gas?	5
3.3.1 Elektra	5
3.3.2 Gas	5
3.3.3 Advies van ODMH	6
4 CO ₂ -voetafdruk 2023	6
4.1 Klimaatmonitor	6
4.2 Interne data gemeente Gouda	7
4.2.1 Elektriciteit en gas	7
4.2.2 Woon-werkverkeer	8
4.2.3 Zakelijk verkeer	8
5 Relatieve CO ₂ -voetafdruk	8
6 CO ₂ -voetafdruk over de jaren	8
7 Bijlage 1	10
Omrekening indicator in CO ₂ -uitstoot	10
8 Bijlage 2	11
9 Bijlage 3	12

1 Samenvatting

In deze rapportage is voor het eerst zelfstandig de analyse voor de CO₂ uitstoot van de interne organisatie opgesteld. Voorheen werd dit door CNG gedaan. De focus ligt op gas en elektra verbruik van het gemeentelijk vastgoed, woon-werk verkeer en zakelijk verkeer. Middels emissiefactoren rekenen we het verbruik modelmatig om. Daarbij komt de uitstoot van de gemeente Gouda op 330 ton CO₂ uitstoot voor het jaar 2023. Dat CO₂ lastig te vangen is, is bekend. De Klimaatmonitor en de interne data laten discrepantie zien die reden zijn geweest om kritisch naar de eigen verbruik gegevens te kijken. De verschillen in data zijn gelukkig goed verklaarbaar. De uitstoot voor woon-werk verkeer en zakelijk verkeer is daarbij eenvoudiger te berekenen. De moeilijkheidsgraad zit vooral in het eerlijk berekenen van gas- en elektraverbruik. Daar is in deze rapportage een goede poging tot gedaan. De meeste energiecontracten van gemeentelijk vastgoed zijn in beheer van de degene aan wie verhuurd wordt. Hier zitten kennishiaten en het maakt het onmogelijk om werkelijke compensatiecijfers te berekenen. De gemeente gaat hier komende jaren wel op door ontwikkelen, o.a. door slimme meters. Ook de registratie van verkeersbewegingen van de organisatie wordt komende jaren gedetailleerder. Daarnaast is het van belang kritisch naar de compensatiemethoden van met name gas te kijken.

2 Inleiding

Voor u ligt de CO₂-voetafdrukrapportage van Gemeente Gouda van 2023. Hierin vindt u een overzicht van de CO₂ die door de organisatie in 2023 is uitgestoten. De gemeente Gouda doet dit om als gemeente transparant te zijn richting haar bewoners. Ook is inzicht in het eigen aandeel essentieel om toe te werken naar een reductie van de uitstoot binnen de gemeentelijke organisatie. De gemeente wil daarnaast met dit rapport een eerlijke CO₂- compensatie berekenen en inzicht krijgen op welke onderdelen binnen de organisatie zij kan verduurzamen.

In dit rapport wordt duidelijk waar de organisatie in 2023 staat. We analyseren de cijfers voor vier onderdelen:

- elektriciteitsverbruik van het gemeentelijk vastgoed
- gasverbruik van het gemeentelijk vastgoed
- zakelijk verkeer; benzine, ov (alle vormen ov) en elektrisch
- woon-werkverkeer; benzine en trein

3 Methodologie

Binnen deze studie kijken we dus naar vier grote verbruikers; elektra en gas (of duurzame vormen hiervan) binnen alle gemeentelijke panden, woon-werkverkeer en zakelijk verkeer.

Directe emissies komen uit bronnen die eigendom zijn van of gecontroleerd worden door de organisatie, zoals emissies door de verbranding van fossiele brandstoffen in eigen voertuigen, kantoren of fabrieken. Indirecte emissies komen uit bronnen die eigendom zijn van of onder beheer staan bij een andere organisatie, zoals bij ingekochte elektriciteit, stoom, verwarming en koeling. We kijken naar beide soorten emissies; zo nemen we ook de verbruik gegevens van het gemeentelijk vastgoed mee. Doordat deze gegevens voorgaande jaren op een andere manier zijn verwerkt, is niet altijd goed terug te herleiden waar de hiaten zitten. We laten in deze rapportage emissies die toebehoren tot de toeleveringsketen (supply chain), zoals emissies door inkoop van goederen en diensten, of het gebruik van verkochte goederen en diensten door klanten, buiten beschouwing.

Middels inzicht in de directe en indirecte emissies proberen we de CO₂-voetafdruk van de gemeente te berekenen. Deze CO₂-voetafdruk is berekend door ODMH in samenwerking met de gemeente Gouda. Cijfers zijn opgehaald bij desbetreffende verantwoordelijken binnen de organisatie. De cijfers komen dus van de gemeentelijke organisatie zelf vandaan en zijn niet verkregen uit modelstudies. De cijfers zijn wel middels kentallen omgerekend. Om de uitstoot met kentallen te berekenen maken we gebruik van de emissiefactoren¹.

In onderstaande kopjes lichten we toe hoe we met de data per thema zijn omgegaan.

3.1 Verbruik gemeentelijk vastgoed

Het gas en elektra verbruik van gemeentelijk vastgoed is gedeeltelijk bekend. We leggen hieronder graag uit hoe we met de kennishiaten om zijn gegaan.

Van 80 panden worden de verbruik gegevens bijgehouden op zowel gas als elektra. Van 31 panden is het verbruik van 2023 (nog) niet bekend. Van deze 31 panden waren er van 18 panden wel gegevens opgegeven in 2022. Deze zijn bij het ontbreken van de daadwerkelijke cijfers toegevoegd aan de analyse. Hierdoor kunnen we een beter netto verbruik *schatten*. Het elektriciteitsverbruik is hoe dan ook groen en heeft geen CO₂ uitstoot. Voor de CO₂ uitstoot maakt alleen het aardgasverbruik iets uit. Het gaat hier in totaal om 65.275m³ geschat m³ gas. Dit komt overeen met 2,9 ton CO₂ uitstoot.

Van 13 panden zijn geen gegevens bekend, ook niet uit 2022. Deze zijn om die reden buiten de analyse gelaten. Deze panden hebben naar waarschijnlijkheid wel gasverbruik die nu niet in de analyse is meegenomen.

Daarnaast heeft het merendeel van de panden een eigen energiecontract. Het contractbeheer is daarmee ook erg versnipperd. We hebben geen inzicht welk pand bij wie een contract heeft. Hiermee ontbreekt ook de kennis of elektra of gas groen of grijs is, of in welke mate gas of elektra wordt gecompenseerd.

De inzage in het verbruik van gemeentelijk vastgoed is daarentegen al wel vele malen gedetailleerder dan de jaren hiervoor. Ook heeft de gemeentelijke organisatie aankomend jaar de ambitie om nog beter inzicht te krijgen middels slimme meters. Hiermee kunnen we op pand niveau steeds beter analyseren.

3.2 Woon-werkverkeer en zakelijk verkeer

De gemeente Gouda hield in 2023 de woon-werk kilometers en de zakelijke kilometers al bij. Echter is deze nog niet zo precies als de verplichtingen volgens de nieuwe CO₂-registratie.

Werkgevers zijn verplicht om vanaf 1 juli 2024 alle kilometers die medewerkers afleggen voor zakelijk en woon-werkverkeer aan te leveren in een 'CO₂-registratie' bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Met de nieuwe wet moeten bedrijven met meer dan 100 werknemers het aantal afgelegde kilometers van werknemers registreren. In de registratie moet worden aangegeven of het om zakelijk of woon-werkverkeer gaat. Daarnaast moeten ook het type vervoersmiddel en het soort brandstof worden vermeld. Vanaf volgend jaar wordt dit dus duidelijk in deze rapportage.

¹ Zie: <https://www.CO2emissiefactoren.nl/>. Zij zijn de landelijke accounthouder voor de berekeningen en jaarlijkse wijzigingen van emissiefactoren.

3.3 Hoe compenseert Gouda haar elektra en gas?

3.3.1 Elektra

Om bedrijven en instellingen in staat te stellen om duurzaam opgewekte elektra in te kopen is een systeem gecreëerd waarbij producenten van duurzaam opgewekte energie per geproduceerde hoeveelheid een virtueel certificaat genereren. Dit certificaat kan door afnemers – al dan niet via een energieleverancier – worden gekocht om hun energieverbruik te ‘vergroenen’. Het virtuele certificaat is het enige bewijs dat de elektriciteit op een duurzame manier is opgewekt. De wijze waarop dit systeem is ingericht, verschilt per product en per lidstaat van de Europese Unie. In Nederland wordt het virtuele certificaat bij elektriciteit een ‘Garantie van Oorsprong (GvO)’ genoemd.

1 GvO staat voor 1 MWh duurzaam opgewekte elektriciteit, middels zonnepanelen, windmolens, biomassa of waterkracht. Dit is een gesloten handelssysteem via Verticer en kan door verschillende handelaren/leveranciers worden gekocht of verkocht. Daarna worden ze afgeboekt op een gebruiker zodat ze niet dubbel worden gebruikt.

Het toezicht op het systeem waarin deze virtuele certificaten worden aangemaakt, verhandeld en afgeboekt ligt in Nederland bij CertiQ (100% dochter van Tennet). Bij elektriciteit worden virtuele certificaten verhandeld in eenheden van 1.000 kWh ofwel 1 MWh (1 GvO = 1.000 kWh duurzaam opgewekte elektriciteit). Indien een bedrijf of instelling duurzaam opgewekte elektriciteit wil inkopen, dan koopt zij dus feitelijk altijd twee producten in: elektriciteit en een virtueel certificaat (GvO). In combinatie worden de producten ‘groene stroom’ genoemd.²

Gemeente Gouda heeft in 2023 Eneco als elektriciteitsleverancier. De uitstoot van elektriciteit is 0 omdat de volledige elektriciteitsverbruik wordt afgeboekt met GvO's. In 2023 geldt dat dit voor 50% met biomassa wordt gedaan (biomassa waar elektriciteit van wordt geproduceerd, geen gas) en 50% Hollandse wind. Voor elektra gaat gemeente Gouda in 2024 over op 100% Nederlandse wind.

3.3.2 Gas

Voor de gasleverantie is Vattenfall in 2023 verantwoordelijk. Vanaf 2024 ligt zowel het contract voor gas als elektra bij Eneco. Voor gasverbruik geldt bij zowel Vattenfall als Eneco compensatie via de ‘Verified Emission Reduction Gold Standard’. Vattenfall omschrijft hun ‘KlimaatNeutraalGas’ als volgt: ‘Met KlimaatNeutraalGas worden de CO₂-emissies over het afgesproken contractvolume gecompenseerd met behulp van CO₂-compensatiecertificaten. Vattenfall verkoopt hierbij aan afnemer CO₂-compensatiecertificaten welke afnemer hierbij van Vattenfall koopt. Zo kan de gemeente op een maatschappelijk verantwoorde manier ondernemen en tevens voldoen aan uw klimaatdoelstellingen. De Verified Emission Reduction certificaten zijn gekoppeld aan een bepaalde investering in duurzame energieprojecten in ontwikkelingslanden. Gold Standard is een organisatie die de kwaliteit van de CO₂-certificaten waarborgt.’³

De beoordeling of een duurzaam project in aanmerking komt voor het Gold Standard label vindt plaats door erkende organisaties als het World Wildlife Fund (WWF).^{4 5}

Hieronder geven we schematisch de situatie voor gas en elektra weer:

² Zie: <https://wattanders.nl/kennisbank/garantie-van-oorsprong/>

³ Uit: Leveringsovereenkomst Vattenfall – Omgevingsdienst Midden-Holland

⁴ Zie: <https://wattanders.nl/kennisbank/ver-gold-standard/>

⁵ Zie: [Gold Standard Keurmerk \(www.goldstandard.nl\)](https://www.goldstandard.nl/)

	2023	2024	2025
Elektracontract bij	Eneco	Eneco	Eneco
Gascontract bij	Vattenfall	Eneco	Eneco
Elektra compensatie	50% biomassa & 50% Hollandse wind	100% Hollandse Wind	100% Hollandse Wind
Gas compensatie	VER Gold Standard	VER Gold Standard	VER Gold Standard

3.3.3 Advies van ODMH

Het is voor de organisatie fijn om steeds gedetailleerder inzicht te krijgen in het verbruik van gas en elektra. Van elektra is bekend dat de oorsprong duurzaam is. Van gas weten we dat de oorsprong niet duurzaam is, maar dat hiervoor achteraf wordt gecompenseerd. Het advies is daarom om vooral in gasverbruik stappen te ondernemen om het gebruik ervan terug te schroeven. Daarnaast is ook het advies om de gasleverancier altijd goed te bevragen over de methoden van compensatie en de kwaliteit van de projecten. Daarnaast is het goed om deze compensatieprojecten zelf in de aanbesteding te kiezen. Zo behoud je als gemeente grip. Voor 2024 en 2025 is een contract bij Eneco afgesloten. Voor 2026 zal op korte termijn een vraag in de markt worden gezet. Dat is het moment om als gemeente kritisch te toetsen op dit aspect.

4 CO₂-voetafdruk 2023

4.1 Klimaatmonitor

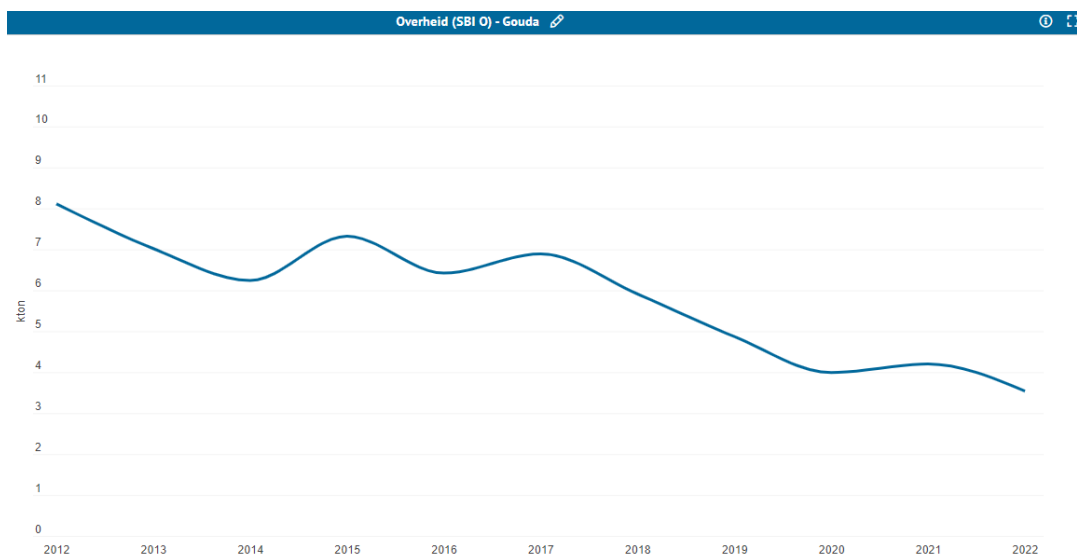
Uit de Klimaatmonitor is op te maken dat de overheid (SBI O) een dalende trendlijn laat zien op CO₂ uitstoot. We nemen de Klimaatmonitor als bron op in deze rapportage, omdat de Klimaatmonitor landelijk de meest gebruikte databron is voor het bepalen van duurzaamheidscijfers. Echter is de vergelijking tussen de interne data van de gemeente en de data uit de Klimaatmonitor een onjuiste vergelijking, die ookverwarrend kan zijn. Toch lichten we deze databron even toe, omdat deze nu eenmaal algemeen bekend en veel gebruikt is.

In 2022 was de CO₂ uitstoot voor de overheid volgens de Klimaatmonitor 3,54 kton (3540 ton). De uitstoot volgens de CNG rapportage was in datzelfde jaar echter 0,202 kton (202 ton). Dit is 17 keer minder uitstoot dan de Klimaatmonitor op SBI O code registreert. We weten momenteel nog niet in hoeverre het cijfer voor 2023 afwijkt. De gegevens voor 2023 worden pas in Q2 2025 verwacht.

Er zijn meerdere logische verklaringen voor het grote verschil:

- Er zijn veel panden die wel behoren tot de overheid, maar geen gemeentelijk vastgoed zijn. Dit zijn onder andere grootverbruikers zoals de politie, het ziekenhuis en justitie. Deze instanties hebben een hoog energieverbruik. In bijlage 2 is een totaal overzicht van de SBI O code opgenomen.
- De verbruik gegevens volgens de landelijke energiemix uit de Klimaatmonitor zijn anders dan de daadwerkelijke energiemix van Gouda. In 2023 was de landelijke energiemix 17% hernieuwbaar (gas + elektra). Voor Gouda is deze mix gunstiger, omdat er meer gebruik wordt gemaakt van duurzame bronnen.

In grafiek 1 is de CO₂-voetafdruk weergegeven van Gemeente Gouda van 2012 - 2022 volgens cijfers van de Klimaatmonitor.

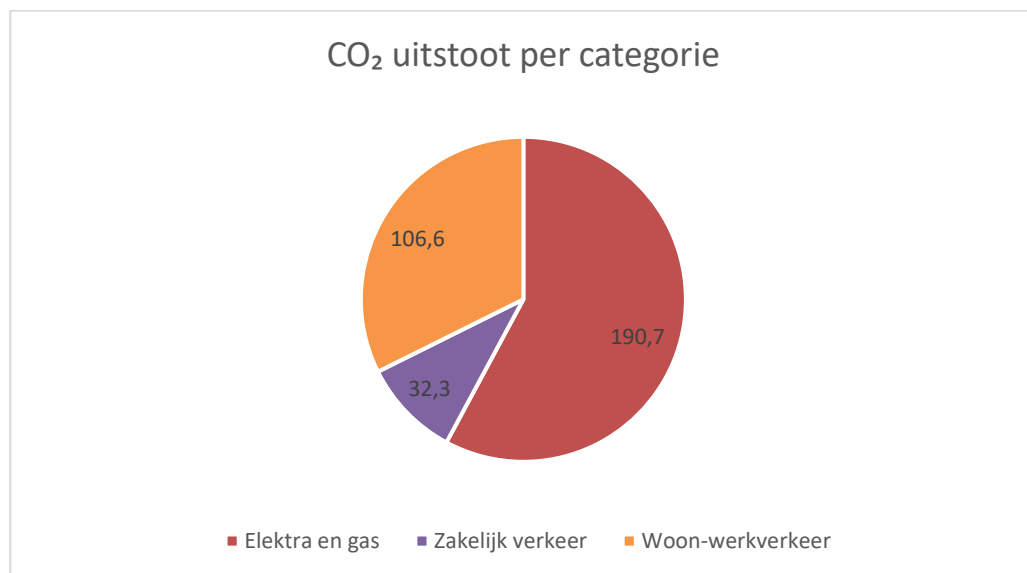
Grafiek 1: verloop CO₂ uitstoot gemeente Gouda volgens Klimaatmonitor

4.2 Interne data gemeente Gouda

Figuur 2 laat de totale organisatievoetafdruk zien volgens interne data. Hierin zijn meegenomen:

- elektriciteitsverbruik van het gemeentelijk vastgoed
- gasverbruik van het gemeentelijk vastgoed
- zakelijk verkeer; benzine, ov (alle vormen ov) en elektrisch
- woonwerk verkeer; benzine en trein

Volgens de interne gegevens van de gemeente Gouda is de totale CO₂ uitstoot voor 2023 329,6 ton CO₂.

Figuur 2: aandeel CO₂ uitstoot per categorie

4.2.1 Elektriciteit en gas

Onder de categorie elektriciteit en gas is in 2023 190,7 ton CO₂ uitgestoten.

In 2023 werd gebruik gemaakt van elektriciteit gewonnen uit biomassa. Deze meer laagwaardige vorm van energieproductie wordt vanaf 2024 uitgesloten. Hout voor de productie van biomassa moet daarnaast veelal uit het buitenland worden geïmporteerd. Dit is niet duurzaam. Biomassa heeft een CO₂-voetafdruk van 84,4 ton. Gasverbruik van het gemeentelijk vastgoed is nog steeds fossiel, maar wordt via de VER Gold Standard certificaten gecompenseerd. Omdat dit pas achteraf gebeurt, nemen we het fossiele verbruik ervan wel mee in de berekening. De uitstoot CO₂ van gas voor gemeentelijk vastgoed is 105,9 ton.

4.2.2 Woon-werkverkeer

In de categorie woon-werkverkeer is in 2023 106,6 ton CO₂ uitgestoten.

Het aandeel uitgestoten door auto's is 101,1 ton CO₂ t.o.v. 5,5 ton CO₂ door woon-werkverkeer met de trein. Het aandeel CO₂ uitstoot met de auto is daarmee dus bijna 20 keer zo groot als het duurzame alternatief. Uitsplitsing naar type brandstof van woon-werkverkeer auto's is niet mogelijk, terwijl waarschijnlijk ook al een deel hybride is. Het verschil in de uiteindelijke uitstoot door hybride auto's zal zich echter beperken tot ongeveer max 5 ton CO₂. Dit aandeel is relatief klein.

4.2.3 Zakelijk verkeer

In de categorie zakelijk verkeer wordt 32,3 ton CO₂ uitgestoten in 2023. Het overgrote deel, 29,9 ton, wordt veroorzaakt door zakelijk benzine. Zakelijk ov (2,1 ton) en zakelijk elektrisch (0,2 ton) vult de rest aan.

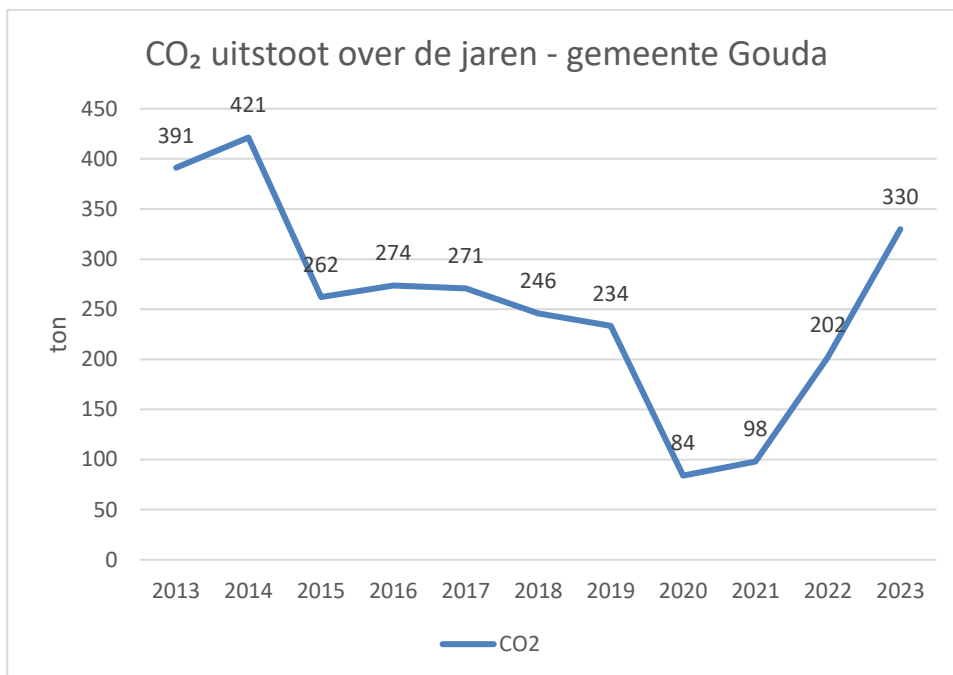
5 Relatieve CO₂-voetafdruk

Het is lastig om je organisatievoetafdruk te vergelijken met die van een andere organisatie. Dat komt doordat het meestal niet duidelijk is wat er in een CO₂-voetafdruk is meegenomen. Je relatieve CO₂-voetafdruk houdt rekening met eventuele (organische) groei of krimp van je organisatie en maakt een vergelijking zo reëler. De totale uitstoot (329,6 ton) is daarbij gedeeld door onderstaande aantallen.

2023	aantal	Uitstoot ton CO ₂ per eenheid
Omzet (miljoen EUR)	405	0,81 per miljoen euro omzet
Aantal FTE	670	0,49 per FTE
Aantal medewerkers	733	0,45 per medewerker

6 CO₂-voetafdruk over de jaren

Hoewel voorgaande jaren gebruik is gemaakt van een andere systematiek voor het berekenen van de CO₂ uitstoot, wordt in onderstaande grafiek weergegeven hoeveel CO₂ afgelopen jaren is uitgestoten en daarmee dus ook is gecompenseerd. De covid jaren zijn in de grafiek duidelijk terug te zien. Daarbuiten is de uitstoot over de jaren redelijk rechtlijnig.

Figuur 3: CO₂ uitstoot over de jaren van de gemeente Gouda. Vanaf 2023 is de berekening vernieuwd. Dit geeft mogelijk een vertekend beeld.

7 Bijlage 1

Omrekening indicator in CO₂-uitstoot

Indicator tool	waarde 2022	waarde 2023	eenheid	Conversie	CO ₂ uitstoot (ton) 2022 (CNG methode)	CO ₂ uitstoot (ton) 2023 (ODMH methode)
Woon – werk Benzine*	402000	524000	km	193g/km	77,586	101,132
Woon – werk Diesel*		0		180g/km		
Woon – werk Hybride*		0		144g/km		
Woon – werk LPG*		0		152g/km		
Woon – werk Trein*		1829000	km	3g/km		5,487
totaal woonwerk						106,6
Zakelijk Aardgas		0				
Zakelijk Benzine		155000	km	193g/km		29,915
Zakelijk ov		107000	km	20g/km		2,14
Zakelijk elektrisch		3599	kWh	67g/km		0,24
Totaal zakelijk						32,3
Grijze Elektra gemeentelijk vastgoed			kWh	536g/kWh		
Groene Elektra – Biogas	668956,5	1927758	kWh	44g/kWh	29,43	84,82
Groene Elektra – Wind	668956,5	1927758	kWh	0	0	
Gas gemeentelijk vastgoed	525172	298263	m3	355g/m3		105,9
Stadskoeling Huis van de Stad	2418	2456	GJ	0		0
Stadsverwarming (WKO)	2238	2977	GJ	0	44,76	0
Totaal elektra en gas						190,7
Totaal CO₂ uitstoot						329,6
Omzet (miljoen EUR)	328	405	miljoen euro			
Medewerkers FTE	571	670	aantal			
Medewerkers personen	627	733	aantal			

8 Bijlage 2

Onder SBI O code valt het volgende:

- O Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
- 84 Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen
 - 84.1 Openbaar bestuur
 - 84.11 Algemeen overheidsbestuur
 - 84.12 Openbaar bestuur op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en welzijn (geen sociale verzekeringen)
 - 84.13 Openbaar bestuur op het gebied van het bedrijfsleven
 - 84.2 Overheidsdiensten
 - 84.21 Buitenlandse zaken
 - 84.22 Defensie
 - 84.23 Justitie
 - 84.23.1 Rechtspraak
 - 84.23.2 Ministerie van Justitie en gevangeniswezen
 - 84.24 Politie
 - 84.25 Brandweer
 - 84.3 Verplichte sociale verzekeringen
 - 84.30 Verplichte sociale verzekeringen

9 Bijlage 3

Toelichting totstandkoming VER Gold Standard

Het Clean Development Mechanism (CDM) is in 2003 in het leven geroepen om CO₂-emissiehandel beschikbaar te maken voor investeringen in duurzame ontwikkeling in ontwikkelingslanden. Bij ingang van het Kyoto-Protocol ging er een plafond gelden voor de emissies van industrielanden en de voormalige sovjet-republieken. Landen die onder hun plafond bleven mochten emissierechten verkopen aan landen die moeite hadden aan hun plafond te voldoen. Nederland heeft veel gebruik gemaakt van emissiehandel om aan zijn Kyoto-verplichtingen te voldoen.

Met het Klimaatakkoord van Paris in 2015 kwam er een einde aan het Kyoto-protocol, maar werd het CDM in een andere vorm voortgezet.

Ontwikkelingslanden hadden (en hebben) om begrijpelijke redenen geen emissieplafond. Om toch gebruik te kunnen maken van de financieringsstroom die emissiehandel op gang bracht, hebben de partijen bij het Klimaatverdrag van de Verenigde Naties het CDM in het leven geroepen. Eis daarbij was dat de projecten die voor CDM in aanmerking komen aantoonbaar “additioneel” zijn ten opzichte van business as usual. Met andere woorden, zonder inkomsten uit CDM zouden deze duurzame projecten geen doorgang vinden.

Vanaf het begin van het Kyoto-protocol is er kritiek geweest op het toestaan van emissiehandel. Rijke landen kunnen hun emissies “afkopen”. De kosten voor het compenseren van emissies waren (en zijn) erg laag ten opzichte van de kosten voor emissiereductie in eigen land. Aan de andere kant is er iets voor te zeggen om de investeringsruimte van rijke landen beschikbaar te maken voor investeringen in emissiereductie overal ter wereld. Voor het klimaat maakt het niet uit waar de emissies plaatsvinden of waar de reducties gerealiseerd worden.

In deze periode zijn emissiehandel en klimaatcompensatie ook ontwikkeld voor bedrijven en organisaties. Het Europese Systeem voor Emissiehandel (ETS) is een bekend voorbeeld. Daarin krijgen Europese industriële installaties en energiecentrales een energieplafond en mogen onderling emissierechten verhandelen. Daarnaast zijn vooral de klimaatcompensatie van vliegreizen en benzine tanken bekend. Maar ook veel overheidsorganisaties compenseren hun nog resterende fossiele emissies met certificaten uit emissiereductieprojecten elders.

In de eerste jaren van het CDM is veel misgegaan met projecten. Bij de ontwikkeling van projecten werden mensenrechten niet gerespecteerd of de projecten gingen gepaard met lokale milieuschade. Ook was het soms de vraag of de projecten wel echt additioneel waren. Een voorbeeld zijn waterkrachtcentrales.

Enkele natuur en ontwikkelingsorganisaties waaronder het Wereld Natuurfonds hebben toen een pakket van extra eisen aan CDM-projecten ontwikkeld en een onafhankelijke toetsing door een certificerende instellingen ingesteld. Projecten die aan de extra eisen voldeden kregen een zogenaamde Gold Standard. Inmiddels voldoen ruim 1.700 projecten aan de kwaliteitseisen van de Gold Standard.